

סומסידו בארצות-הברית, שהיחה את נקודת המיפנה. ספק אם סומסידו הצליח לשכנע את ניכסון לשנות את מדיניותה של ארצות-הברית במיוחד-התיכון ולהתקרב לעמדה ה- צרפתית. לא דבריו של סומסידו הם ש- הכריעו, אלא התנהגותם של יהודי ארצות-הברית כלפיו.

לפתע התגלו יהודי ארצות-הברית כאור-חיים שנאמנתם לישראל גדולה מנאמנותם לאינטרסים האמריקאיים. ההפגנות נגד סומ- פידו שאילצו את ניכסון לעשות צעד חסר- תקדים, לסוס מהשיגנוטן לגני-יורק כדי ל- פייס את סומסידו, היו מניעה בניכסון הן מבחינה אישית והן במעמדו כנשיא ארצות-הברית.

נראה שישראל הפריחה בביטחונה העצמי ובאמונתה בכוחם של יהודי ארצות-הברית. ההפגנות נגד סומסידו השיגו בדיוק את ה- מטרה ההפוכה לה התכננו. ברור, שהם לא היו הנימוק היחיד להחלטתו השלילית של ניכסון. אולם במצב הקדני בו נמצא, כשהוא נתון ללחצי יועציו למניעת עימות עם ברית-המועצות בכל מחיר, היה בתופעה זו כדי להשנות את כמות המאוננים לכיון של שלי-לה.

המלחמה

הטילים — ומה הלאה?

סילי 3.M.A. אינם נשק מאגי, הסביר שר הביטחון משה דיין, בראיון הטלוויזיוני שלו בערב-שבת. והוא הוסיף: צה"ל ימשיך את התקפות-האוויר על מצרים גם אחרי הצבת הטילים החודשים.

הכרזה זו תאמה את התדמית הציבורית של דיין כגבר. מבחינת האסטרטגיה ה- מלחמתית של ישראל, ספק אם אמנם נגד דיין בחבונה. כי הצבת הטילים החדשים היכה בחינה מחדשת — ולא על רגל אחת — של הנתונים ושל האסטרטגיה. לא רק בשל הסכנה המיידית הגלומה בטילים, אלא בשל סכנת ההסלמה, והאפשרות כי:

● התשתית הסכנית והאלקטרונית ה- מופעלת בידי מוחים סובייטים, תשמש בסיס לזרוע אווירית קרבית, פופעלת אף היא ביני סובייטים;

● טייסים סובייטים ייכנסו לזירת ה- קרב, לפחות כדי לספק מטרייה אווירית ל- מצרים, מערבה לתעלת סואץ.

● מול סיכונים חרשים אלה, התחייבה ה- שאילה: האם רצוי — או כדאי — לצה"ל להמשיך בהפצצות האסטרטגיות בעומק ה- שטח המצרי?

פרשנים מוז מפצצים. ההכרעה להשתמש בחיל-האוויר כזרוע הפעילה במל-חמת-ההתשה בחזית המצרית נמלה לפני כ- שישה חודשים. עד אז סמך צה"ל, מבחינה מיבצית, על כוחות הפשטה שלו, שחדרו אל מאחורי קחי האויב, הלמו ביעדים מוג-רים, ושבו לבסיסים.

הרוגלים בקו זה, שזכו להגדרה "הפוש-טיים", היו הראשונים שהדגישו את העובדה, כי כתנאים החדשים של החזית המצרית נשק אם יכולות פשיטות חדר-פשיטות לער-ער במידה מספקת את המערך המצרי, ול-שמה תגובה למלחמת ההתשה.

כנגד "הפושטים" ניצבו "המפציצים", ש- טענו כי הנורו האווירית מסוגלת יותר מכל זרוע אחרת בצה"ל להלום בהתמדה במערך המצרי, להשיב ברציפות למלחמת ההתשה. הסיכון העיקרי שניראה אז באופק: התער-בות סובייטית, ביחוד אם יותקפו מטרות רגישות כמו פורט סעיד ומיתקניה. לבסוף הוכרעה הכף לסובת "המפציצים".

מיפריה אווירית? ייתכן שדווקא הצלחתו של חיל-האוויר סיתרה את דאשם של קברניטי המדינה, דחפה אותם להרחיק לכת הרבה מעבר לרצוי. מבחינה מיבצית, היחה המערכה האווירית ראוייה לציון. היא הקיפה ברומונית מיכלול שימושי:

● סיוע טקטי לכוחות המחופרים לאורך התעלה, על-ידי שיתוק מקורות-האש המ-צריים;

● הפצצת ריכוזים מצריים בקו השני של חזית התעלה;

● חיסול שיטתי של מערכת ההתראה וההגנה האלקטרונית של הצבא המצרי, תקיפת תחנות מכים בדייקנות של קליעה למשרה; ובר זה איטטר —

● חידרה לעומק שמי מצרים, תקיפת מטרות מרחביות במרבדי קאחיר ובמעמקי עמק הנילוס.

השלב האחרון של המיתקפה האווירית נועד — על אף ששום אחראי בישראל לא יודה בכך — להנחית מהלומה פסיכולוגית על תושבי מצרים. אך דווקא כאן היחה ה- טעות הגדולה. כי לא זו בלבד שההפצצות סביב קאהיר לא עידערו את המוראל של המוני מצרים, ולא גרמו לנפילתו של עבד-אל-נאצר, אלא שהפצצת מיפעלי אבו-נובל סיפקה למישטר המצרי זריקת-כוח בפנים מצרים וקלף תעמולתי ברחבי העולם.

תוצאה בעלת משמעות גדולה עוד יותר: הסובייטים החליטו להעניק למצרים מערכת טילי 3.M.A. עתה ברור, כי מייד אחרי ההפצצות ב- פרברי קאהיר טס עבד-אל-נאצר למוסקבה. הוא שהה שם שלושה ימים, כפי שהודלף לעיתונים המערביים. נשיא מצרים עצמו לא אישר ידיעה זו, והסובייטים אף הכחישו. אך עתה ברור, כי בכיקור זה התחייבו ה- סובייטים לעצד החשוב הראשון, במה ש- משה דיין הגדירו השבוע כ"סובייטיזציה של המלחמה". הטילים והחילים התלו זור-מים למצרים לפני חודש ימים, ברכבת ה- אוויר, שגם אותה הכחישו הרוסים.

ויאמינאם שצריה? 3.M.A. לא נוסה עדיין בתנאי קרב. הוא גם לא הוצב מיבצ-עית בשום מדינה מחוץ למדינות ברית-וארשה. על כן אפשר להעריך את יכולתו רק על-פי הנתונים הרשמיים או המודיעיניים שנואספו בידי אנשי-מיקצוע מערביים (ראו מי-סורת). אבל אפשר בהחלט לקבל את קביעתו של שר הביטחון, כי אינו נשק מאגי. אפשר גם להניח, שטייסי צה"ל ימ-צאו דרך להתגבר עליו. השאלה תהיה רק: באיזה מחיר?

שאלה זו חמורה שבעתיים — ואפילו גר-רלית — נוכח סירובם של האמריקאים ל- הבטיח מישלוח חדש של מטוסי-קרב על-קוליים לישראל.

כאשר מורבו במיתקפה צבאית כוללת, בה משמש חיל-האוויר כוח-מחץ המפנה את הדרך בפני השיריון והחיר, הופכת מערכת טילי קרקע-אוויר לסיכון אחד מיני רבים, במיכלול השיקולים של המיתקפה. במיכלול זה, אין הטילים יכולים להיות גורם מכריע, או אפילו בעל מישקל נכבד.

אולם אין להניח שצה"ל עומד בעתיד ה- קרוב לצלוח את התעלה ולעלות על קאהיר ואלכסנדריה. אותם חוקים שקבעו את מודי-ניות צה"ל מאז. תום מלחמת ששת הימים ימשיכו לקבוע את התנהגותו בעתיד הנראה לעין. כלומר: גיהול מלחמת התשה, משני צידי החזית הקבועה של התעלה.

מישקלה של מערכת הטילים החדשים, ב- סוג זה של מלחמה, עלול להיות שונה ל- חלוטין. על כן חייבת שוב להישאל השאלה: האם מדיניות "המפציצים" מוסיפה להיות, גם בתנאים הקיימים, התשובה הנאותה ל- מדיניות ההתשה המצרית? או אולי "הפוש-טיים" הם אשר צריכים לתת את התשובה? או שמא אין ביכולתם לא של "המפצי-צים" ולא של "הפושטים" לתת תשובה — כאשר שוב לא תיתכן תשובה צבאית גרידא, אלא מתקרבת השעה בה חייבת ממשלת ישראל להחליט על תשובה מדינית?

אחרת לא יהיה מגוס מהסלמה מסוכנת יותר ויותר, עד כדי הפיכת המרחב לוויאט-נאם שנייה, בה ישחקו המעצמות תפקיד הפוך: הסובייטים יפעילו גייסות ומטוסים; האמריקאים יספקו נשק.

דרכי-אדם

שנים

שיחזור לחיים

הנאן מוחמד עבד אלהאדי בת השבע ישבה בחצר ביתה במחנה המליטים בעזה, ממתינה למים על הפרימוס שירתחו, כאשר נשמעה התפוצצות אדירה והיא איברה את הכרתה.

הכבר היה לפני ארבע שנים, תחת ה- שלטון המצרי, וסיבת ההתפוצצות אינה ידועה. אולם תוצאותיה ידועות: לאחר ארבעה רבים, הצליחו הרופאים להציל את חייה. אך כאשר החלימה, נראה היה כי אמאציהם היו לשוא. הילדה הקטנה איברה את רצון החיים בגלל צלקות ה- כחיות המרובות שנתורו בפניה ובדיה.

ירופא יוצא? — למחמה. הצלי את חי הנאן הקטנה ד"ר אמיל גיאקי ה- רופא הבלגי של סוכנות הסעד והפליטים. הוא טיב להשלים עם האדירות שתקפו את הילדה, הורה לאמה להלבישה מתי-המשך (במסך 19)

רוח רעה הילכה השבוע אימים בישר-אל, הרוח הרעה של 3.M.A. כיורו של טיל קרקע-אוויר סובייטי חדש, שלפי הידי-עות שפורסמו בעיתונות העולם, הוא ה- שלב האחרון של הסלמת מירוץ החימוש ב- מלחמת התיכון. שהפך למין מילה מאגית מעוררת חרדה ותלחלה.

בעוד שמלכתחילה נועד 3.M.A. להפחיד את הרוח הרעה של 3.M.A. כיורו של טיל קרקע-אוויר סובייטי חדש, שלפי הידי-עות שפורסמו בעיתונות העולם, הוא ה- שלב האחרון של הסלמת מירוץ החימוש ב- מלחמת התיכון. שהפך למין מילה מאגית מעוררת חרדה ותלחלה.

עוד מטוסי פאנטום לישראל, הוא הפך ל- גולם שהפחיד את תושבי ישראל עצמם. לפתע נדמה היה לאורחי ישראל, שרובם ככולם לא הבינו במה מדובר, שהכנסתו של 3.M.A. למערך הצבאי המצרי עלולה לבטל את העליונות הצבאית של ישראל.

בעצם רק את הדוד סאם, להניעו מלספק עוד מטוסי פאנטום לישראל, הוא הפך ל- גולם שהפחיד את תושבי ישראל עצמם. לפתע נדמה היה לאורחי ישראל, שרובם ככולם לא הבינו במה מדובר, שהכנסתו של 3.M.A. למערך הצבאי המצרי עלולה לבטל את העליונות הצבאית של ישראל.

גם ממקורותיו שלו. יש להניח כי ידיעות אלה מסופקות לעיתון על-ידי אחד משרותי הביון, שיש לו עניין בפירסומם. האינטרס בפירסום ידיעות מעין אלה אינו טמון בשמירה על עקרון חופש האניפור-מציה, או כדי לספק את סקרנותם של קור-אי הניו-יורק טיימס. מאחורי פירסום ידי-עות אלה קיים אינטרס פוליטי ברור, ש-

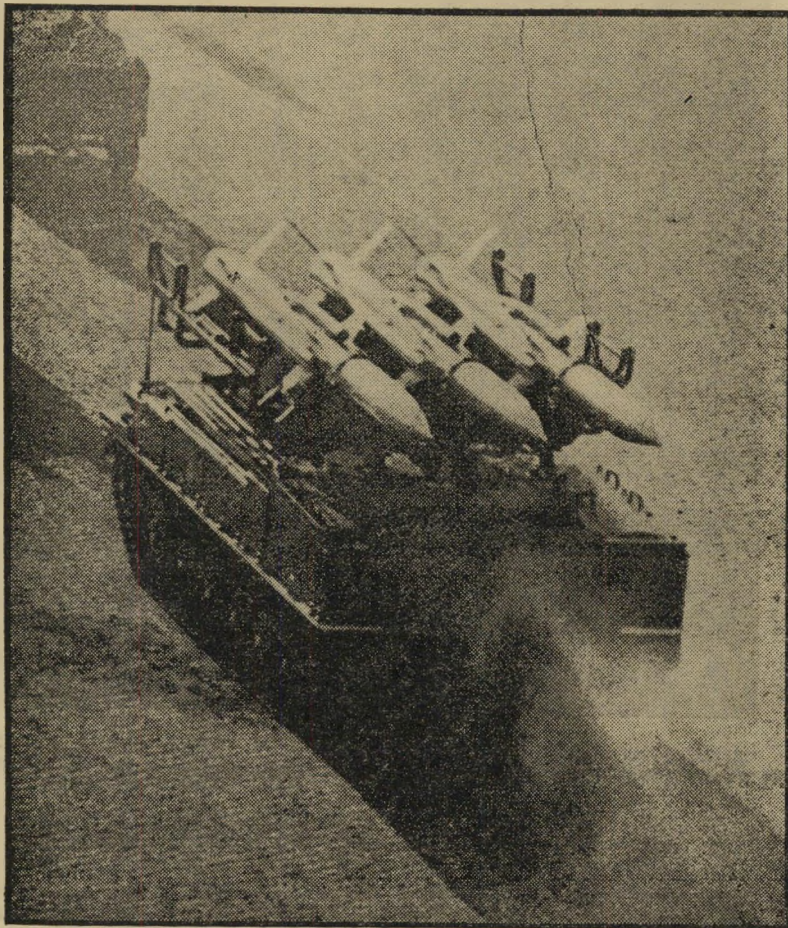
מה אסתתר מאחורי הידיעות

על הצבת טילי "סאם 3"

אזויישים בסילנים סובייטים

על אדמת מצרים?

כוונתו להפעיל לחצים מדיניים, באמצעות הפירסום דווקא בעיתון חשוב זה, שהוא אולי החשוב והמהימן שבעיתוני העולם. בהקשר זה אסור לשכוח שלמרות עור-כותיהם הביקורתיות מעת לעת של עורכי הניו-יורק טיימס לגבי ישראל, ידוע עיתון זה באהרתו לישראל.

סאם 3 במיצעד

כך הוצגו טילי סאם 3 החדשים בנובמבר 1967 במיצעד בכיכר האדומה במוסקבה. על-גבי השריונית נראים שלושה טילים מדגם זה. בצידי הטילים נראות הרקטות המסייעות להגברת התאוצה של הטיל, לפי הודאות.

למחוק את השליטה האווירית שהשיג חיל-האוויר הישראלי בשמי מצרים.

איך נוצרה הפאניקה?

היפסמריה סביב 3.M.A. נוצרה בסוף השבוע שעבר, כאשר פירסם ה- עיתון האמריקאי המהימן והחשוב הניו-יורק טיימס את הידיעה כי ברית-המועצות החי-ליטה לשגר למצרים טילים נגד מטוסים מ- טיפוס 3.M.A. היעילים נגד מטוסים מנמי-כי טוס ולאיישם במפעילים סובייטיים. לפי ידיעה זו הגיעו או יגיעו יחד עם הטילים, כ-1500 חיילים רוסיים, שיפעלו.

ניו-יורק טיימס הוא עיתון בעל מקורות שליליים חשובים ביותר. אף-על-פי-כן, אין לו רשת ביון צבאית הפרושה על פני כל העולם. מעת לעת מפרסם דווקא עיתון זה ידיעות ביון בעלות חשיבות ראשונה במעלה, שאין כל ספק שלא יכול היה להשיג-

משום כך אין זה מיקרה כלל שסקופ בני-לאומי כמו עיסקת הרכש הצרפתית-לובית התפרסם על גבי עיתון זה דווקא, ערב ביקורו של נשיא צרפת ז'ורז' סומסידו ב- ארצות-הברית. אין זה מיקרה גם שהניו-יורק טיימס פוצץ את הידיעה, הנכונה כ-ש לעצמה, שהסובייטים מחמשים את צבא מצ-רים בטילי 3.M.A. דווקא ערב מתן ההחל-טה האמריקאית בדבר אספקת מטוסי-קרב נוספים לישראל.

כדאי אולי לזכור שאין זו הפעם הראשון-נה שהניו-יורק טיימס מפרסם את הידיעה על כוונתם של הרוסים לשגר טילי 3.M.A. למצרים. לפני שבועות מספר, בעת שהפצ-צות חיל-האוויר הישראלי עמקו בשטח מצ-רים היו בעיצומן, היה זה אותו ניו-יורק טיימס שפרסם את הסקופ בדבר נסיעתו הן חשאית של נאצר לרוסיה, כדי לבקש הן הסובייטים את אמצעי ההתגוננות האנטי-אוויריים החדשים.

או גם פורסם שנאצר ביקש טילי 3.M.A. כנגד המטוסים הישראליים מנמיכי הטוס,